

משום שן המזיק.

שואלת הגמרא: **אי הכי**, אם כך, שהמשנה אמרה "השן מועדת" כדי ללמדנו על "שן דחיה", וכתבה "בהמה מועדת" ללמדנו על "שן דבהמה", **הא**, הרי כיון שעיקר דין שן מבואר בתורה לעניין בהמה, הרי שן דבהמה **מכעי ליה למיתני ברישא**, היה לתנא לשנות זאת תחילה, ורק אחר כך לשנות את דין השן של חיה, כיון שהוא נתרבה בכלל בהמה, ומדוע הקדימה המשנה לפרש את "שן דחיה"?

משיבה הגמרא: **האי דאתיא ליה מדרשא חביבא ליה**. דבר זה, שן של חיה, כיון שחיובו אינו מפורש בתורה אלא נלמד מדרשה, חביב הוא לפני התנא, ולכן קבעו ראשונה במשנה.

אך הגמרא שואלת על התירוץ: **אי הכי**, אם זה כך, שהמשנה שונה ראשונה דבר שאינו מפורש בתורה מחמת חביבות, אם כן, **ברישא נמו, ליתני ההיא דלא כתיבה, ברישא?** גם במשנתנו, שחזרה וכפלה "הרגל מועדת" ו"בהמה מועדת", ונתבאר שתחילה פירשה המשנה את דין אב המזיק, וחזרה וכפלה כדי לפרש את דין התולדות, שבהמה מועדת להלך כדרכה ולשבר בגופה וכו', והרי שאין התולדות מפורש בתורה אלא נלמד מהאב המפורש, ואם כן, מדוע לא שונה המשנה בראשונה את התולדות?

משיבה הגמרא: **הכי השתא?** כיצד אתה

משווה בין המשנה הבאה של שן, למשנתנו?

התב, אידי ואידי — אבות נינהו. שם במשנה הבאה, גם שן דחיה וגם שן דבהמה, שתיהן בכלל אב נזיקין של שן הן, וכיון ששתיהן אבות, לכן **הך דאתיא ליה מדרשא חביבא ליה**, לכן חביב לפני התנא מה שלא מפורש, לשנותו ראשונה.

אבל **הכא**, במשנתנו, שבאה לפרש את אב המזיק, ואת התולדות, וכי ניתן לומר כי **שביק אב, ותני תולדה?** וכי יעזוב התנא את אב המזיק, וישנה תחילה את התולדה?!

ותירוץ נוסף: **איבעית אימא**, אם תרצה, אמור ליישב: **אידי דסליק מרגל, פתח ברגל**. כיון שהתנא במשנה בסיום הפרק הקודם [ט ב] הזכיר את ה"רגל" ["הרגל מועדת"] ולא אמר "הבהמה מועדת", לכן פתח התנא את המשנה ב"רגל מועדת".

ועתה הגמרא מביאה ברייתא המפרשת את דברי המשנה:

תנו רבנן, שנו חכמים בברייתא: "בהמה מועדת להלך כדרכה ולשבר", **ביצד?**

בהמה שנכנסה לחצר הניזק והזיקה בגופה דרך הילוכה, וכן אם הזיקה בשערה דרך הילוכה, שנדבקו כלים לשערה וגררתם ונשברו, (18) או אם הזיקו בהליכתה באוכף **שעליה**, (19) ובשליף **שעליה** [במשא

18. רש"י לעיל ג א

19. בתוס' תלמיד ר"ת נתקשה, למה רק בגופה

דעת רש"י בשם בית הלוי [ה"ג סי' מ"ט], שחיה בכלל בהמה, והוי אב המזיק, ועופות אמנם גם חייבים, וכמבואר במשנה, אך הוו תולדות.